

Afdeling Strategie en Ontwikkeling
Onderwerp Cameratoezicht

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
Groningen

Telefoon (050) 367 76 39 Bijlage(n) 2

Ons kenmerk BD 11. 2655691

Datum **2 1 JUL 2011** Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

In artikel 1 van de Verordening cameratoezicht gemeente Groningen is vastgelegd dat de burgemeester, onder voorwaarden, de bevoegdheid heeft om voor de duur van maximaal 5 jaren, cameratoezicht toe te passen en/of te besluiten over verlenging van de toepassing daarvan.

In dat verband maak ik u bekend dat ik, gehoord het college, op 19 juli jl. het besluit heb genomen om het cameratoezicht in het uitgaansgebied voor een periode van 5 jaar voort te zetten.

Mijn besluit tot voortzetting van het cameratoezicht is, op grond van artikel 6 van de Verordening cameratoezicht, gebaseerd op de evaluatie van het cameratoezicht over de voorgaande periode. Die evaluatie voeg ik als bijlage bij deze brief. Per doelstelling van het cameratoezicht wordt daarin weergegeven in hoeverre de doelstelling is gerealiseerd.

Uit de evaluatie blijkt dat doelstellingen van het cameratoezicht, zoals die zijn vastgelegd in de Verordening cameratoezicht, allemaal worden gerealiseerd. Daarbij past wel de kanttekening dat het bereikte effect qua afname van het aantal geweldsincidenten "het plafond" lijkt te hebben bereikt, maar dat wil niet zeggen dat het cameratoezicht dus niet meer nodig is. Het cameratoezicht blijft nodig om dit niveau te handhaven. Daarmee zou ook voorbij gegaan worden aan de andere doelstellingen zoals verwoord in de verordening en die worden, zo blijkt uit de evaluatie, op alle fronten gerealiseerd. Daarom heb ik besloten tot voortzetting van het cameratoezicht in het uitgaansgebied, gedurende de komende 5 jaren. Daarbij geldt een voorbehoud van financiering voor de periode van 2012 tot en met 2016.

Financiële dekking

Cameratoezicht financieren we als volgt. Voor de exploitatiekosten van het cameratoezicht is € 50.000 structureel in de begroting opgenomen. De

personeelskosten voor het uitkijken van de camerabeelden bedragen € 120.000 per jaar. Dit bedrag dekken we via het integraal veiligheidsbudget. Voor 2011 zijn deze kosten gedekt. Voor de periode vanaf 2012 loopt de financiering hiervan mee in de discussie over de financiering van het veiligheidsbeleid voor de periode tot en met 2014. Daar komen we in de begroting van 2012 op terug.

Agressiedetectie

Sinds 2006/2007 is aan het cameratoezicht een agressiedetectiesysteem gekoppeld. Agressiedetectie is een technologie waardoor het met behulp van geluidsmicrofoons mogelijk zou worden om geluidsfrequenties van personen die zich in angst- of panieksituaties bevinden, te onderscheiden van normaal stemgebruik.

Gezien de koppeling van agressiedetectie aan het cameratoezichtssysteem, is ervoor gekozen deze component van het cameratoezicht te evalueren. Ook deze evaluatie treft u in de bijlage aan.

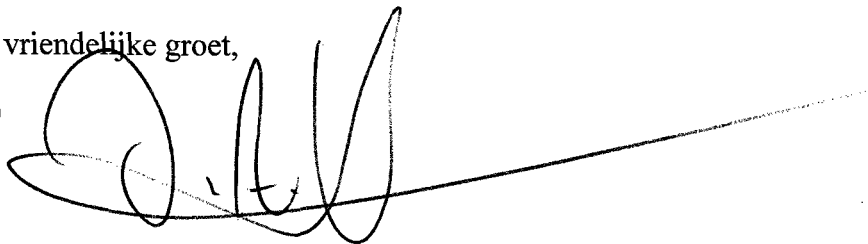
De evaluatie van het agressiedetectiesysteem geeft aanleiding tot scepsis. Ondanks herhaaldelijke pogingen om de werking van het systeem te optimaliseren, heeft het systeem niet gebracht wat ervan verwacht werd. Het vertrouwen in de werking en vervolmaking van het agressiedetectiesysteem ontbreekt.

Daarom heb ik besloten niet te investeren in de vernieuwing van het agressiedetectiesysteem en de toepassing daarvan te beëindigen.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

1b

dr. J.P. (Peter) Rehwinkel,
burgemeester van Groningen.

Evaluatie cameratoezicht juni 2011

In de Verordening Cameratoezicht zijn voor de toepassing van cameratoezicht in de openbare ruimte de volgende doelstellingen vastgelegd:

- a) Afname aantal geweldsdelicten en/of openbare orde verstoringen en/of toename aantal aanhoudingen;
- b) verbetering oplossing strafbare feiten;
- c) voorkomen belemmeringen hulpverlening en verbetering van de hulpverlening aan slachtoffers, vroegtijdig kunnen ingrijpen om verdere escalatie te voorkomen;
- d) terugdringen van het onveiligheidsgevoel

In het kader van de evaluatie van het cameratoezicht in de afgelopen jaren en besluitvorming over de voortzetting daarvan, is onderzocht in hoeverre voormelde doelstellingen gerealiseerd worden. Het resultaat daarvan wordt hierna per doelstelling gepresenteerd.

A. Afname aantal geweldsdelicten en/of openbare orde verstoringen en/of toename aantal aanhoudingen.

Ten behoeve van de beoordeling van de vraag of, en in hoeverre, het cameratoezicht in de afgelopen jaren heeft geresulteerd in een afname van het aantal geweldsincidenten en/of openbare orde verstoringen en/of toename van het aantal aangehouden verdachten zijn cijfers bij de politie opgevraagd betreffende de ontwikkelingen van het aantal geweldsincidenten (openlijk geweld, bedreiging en mishandeling) over de periode 2007 t/m 2010.

De ontwikkelingen in het uitgaansgebied zijn vergeleken met de ontwikkelingen in de hele stad. Bij deze tabellen moet de kanttekening geplaatst worden dat in 2009 een nieuw registratiesysteem bij de politie is ingevoerd. De cijfers over 2007 en 2008 zijn daarom niet vergelijkbaar met die over 2009 en 2010.

Cameragebied		2007	2008	2009	2010
Geweldsincidenten	Incidenten	681	680	669	611
	Aangifte opgenomen	351	335	306	289
	Aantal aangehouden verdachten	402	399	327	260
Vermogensdelicten (waaronder fietsdiefstal)	Incidenten	540	457	483	506
	Aangifte opgenomen	512	425	448	481
	Aantal aangehouden verdachten	22	35	19	22
Totaal (Geweldsincidenten+vermogensdelicten)	Incidenten	1221	1137	1152	1117
	Aangifte opgenomen	863	760	754	770
	Aantal aangehouden verdachten	424	434	346	282

Groningen		2007	2008	2009	2010
Geweldsincidenten	Incidenten	3277	3111	4097	3926
	Aangifte opgenomen	1789	1653	1531	1439
	Aantal aangehouden verdachten	1017	1019	878	856
Vermogensdelicten (waaronder fietsendiefstal)	Incidenten	6221	5386	6405	6130
	Aangifte opgenomen	5711	4984	5981	5745
	Aantal aangehouden verdachten	225	213	154	200
Totaal (Geweldsincidenten+vermogensdelicten)	Incidenten	9498	8497	10502	10056
	Aangifte opgenomen	7500	6637	7512	7184
	Aantal aangehouden verdachten	1242	1232	1032	1056

We zien dat over de jaren 2007 en 2008 sprake was van vrijwel gelijkblijvend aantal geweldsincidenten in het uitgaansgebied en een afname van het aantal aangiften met 4,5%. Over de jaren 2009 en 2010 zien we dat het aantal geweldsincidenten in het cameragebied in 2010 ten opzichte van 2009 enigszins is gedaald met 9%. Ook het aantal aangiften is gedaald van 306 in 2009 naar 289 in 2010, een afname van 5,5%.

In Groningen als geheel is het aantal incidenten licht gedaald over de jaren 2009 en 2010 gedaald met 4% en het aantal aangiften met 6%.

In de bovenstaande tabel zijn tevens gegevens opgenomen over het aantal vermogensdelicten. De camera's in het uitgaansgebied hebben niet tot doel het aantal vermogensdelicten (waaronder fietsendiefstal) te verminderen. We zien wel een lichte daling van het aantal vermogensdelicten, maar voor beoordeling van de vraag of het cameratoezicht resulteert in de beoogde doelstelling is die constatering dus niet relevant.

Aantal aangehouden verdachten

We zien dat het aantal aangehouden verdachten voor geweldsincidenten in het cameragebied in 2010, in vgl. met 2009, is afgenomen met 67. In de stad als geheel is ook een afname van het aantal verdachten te constateren, zij het een geringere.

In het verleden was de toegenomen pakkans een belangrijke aanleiding om het cameratoezicht voort te zetten. De afname van het aantal aangehouden verdachten over de afgelopen twee jaar brengt daarin geen verandering. Het is bijvoorbeeld niet bekend in hoeverre er in voorgaande jaren in sterkere mate sprake is geweest van de aanhouding van meerdere verdachten voor groepsdelicten. Verder is het oplossingspercentage nog altijd fors hoger dan in de jaren dat er nog geen cameratoezicht was.

Daarnaast geeft de politie voor de constatering dat het aantal aangehouden verdachten in zijn algemeenheid daalt, de volgende verklaringen:

- Door middel van cameratoezicht wordt steeds meer en efficiënter gestuurd op de inzet van voetposten. Hierdoor kan de politie in een vroegtijdig stadium op de plaatsen zijn waar incidenten dreigen te ontstaan. Hierdoor ontstaan uiteindelijk minder incidenten en worden er dus ook geen verdachten aangehouden. De maatregelen die de politie neemt zijn gericht op de-escalatie en het voorkomen van geweld.
- In het gehele korps is een daling te zien van het aantal aangehouden verdachten. Dit is ook een landelijk beeld. Daarbij komt dat de politie in 2009 is gestart met een ander basisregistratiesysteem. Tellingen krijgen hierdoor andere resultaten.

Conclusie: het aantal geweldsdelicten in het cameragebied is gedaald met 9% in 2010. Het aantal geweldsdelicten in de Stad als geheel is ook afgenomen, maar laat een lichtere daling zien van 4%. Het aantal aangehouden verdachten is weliswaar afgenomen, maar het oplossingspercentage is nog altijd hoger dan in de periode dat er nog geen cameratoezicht was.

B. Verbetering oplossing strafbare feiten

Ook hier geldt dat vanwege de wijziging in de registratiesystematiek van de politie eigenlijk alleen iets zeggen valt over het oplossingspercentage van geweldsincidenten in 2010.

Voor het cameragebied bedraagt het oplossingspercentage voor geweldsincidenten over 2010 gemiddeld 58%; voor de gehele stad was dat percentage gemiddeld 72%.

Dit verschil is te verklaren doordat buiten het cameragebied veel geweld in de relationele sfeer plaatsvindt, bijvoorbeeld huiselijk geweld, burenruzies en geweld op school.

Bij deze geweldsincidenten is bijna altijd een dader bekend, waardoor het oplossingspercentage verhoudingsgewijs hoger ligt. Gemiddeld genomen omvat relationeel geweld tussen de 25% en 35% van alle geweldsincidenten.

In het cameragebied zien we weinig geweld in de relationele sfeer, maar juist veel geweld met een onbekende dader. Gezien de aard van de incidenten in het cameragebied, mogen we concluderen dat een oplossingspercentage van 58% hoog is.

Tevens worden camerabeelden gebruikt ten behoeve van de bewijsvoering in strafzaken en wordt op die manier bijgedragen aan de oplossing van strafbare feiten.

Conclusie: Het oplossingspercentage van geweldsdelicten in het uitgaansgebied is relatief hoog. Camerabeelden worden vaak gebruikt ten behoeve van de bewijsvoering in strafzaken. In die zin draagt het cameratoezicht bij aan de oplossing van strafbare feiten en het relatief hoge oplossingspercentage aangiften van geweldsincidenten.

C. Voorkomen belemmeringen hulpverlening en verbetering van de hulpverlening aan slachtoffers, vroegtijdig kunnen ingrijpen om verdere escalatie te voorkomen.

De hulpverlenende instanties hebben veel baat bij het cameratoezichtssysteem. Het systeem zorgt ervoor dat hulpdiensten sneller en effectiever kunnen worden ingezet.

Tijdens evenementen wordt ook gebruik gemaakt van het cameratoezicht in het uitgaansgebied. Middels deze camera's kan een goed beeld worden verkregen van hot spots in het evenementengebied en kan bepaald worden wanneer en waar acties van de hulpverleningsdiensten vereist zijn. Ook maatregelen in het kader van crowdmanagement en crowdcontrol kunnen beter worden genomen met behulp van het cameratoezicht.

Steeds meer blijkt het cameratoezicht ook een bijdrage te leveren aan het signaleren en voorkomen van escalatie. Daarnaast kan de politie makkelijker en sneller verdachten aanhouden. Deze voordelen van het cameratoezicht zorgen voor meer veiligheid op straat voor zowel degene die uitgaat, als de dienstdoende politieambtenaar. Een toekomst zonder cameratoezicht is voor de politie niet denkbaar.

Conclusie: het cameratoezicht voorkomt dat de inzet van de hulpverlening belemmerd wordt door het uitgaanspubliek en draagt bij aan een vroegtijdige signalering van (mogelijke) incidenten waardoor escalaties voorkomen kunnen worden.

D. Terugdringen van het onveiligheidsgevoel

Bij aanvang van het cameratoezicht in de gemeente Groningen, is het onveiligheidsgevoel als een indicator genomen voor de wenselijkheid van cameratoezicht. Al vrij snel bleek dat het gevoel van onveiligheid afnam door de camera's. De laatste jaren is het gevoel van (on)veiligheid redelijk stabiel gebleven, dit is ook te verklaren doordat de camera's sinds 2000 in de Groninger binnenstad hangen en het effect op het gevoel van (on)veiligheid zich reeds heeft gemanifesteerd. De laatste meting was in 2006/2007 toen was het onveiligheidsgevoel ("voelt u zich wel eens onveilig") 28%. In 2001 betrof het onveiligheidsgevoel nog een percentage van 40%. Uit de leefbaarheids- en veiligheidsmonitor blijkt dat het onveiligheidsgevoel in het centrum als geheel, in 2010 op 30% blijkt te liggen.

Conclusie: het onveiligheidsgevoel is de laatste jaren, mede als gevolg van het cameratoezicht, laag gebleven.

EINDCONCLUSIE:

Het cameratoezicht in het uitgaansgebied is in 2000 gestart. Bij de beoordeling van de vraag in hoeverre het cameratoezicht in de beoogde doelstellingen voorziet, moet daarom de kanttekening geplaatst worden dat de effecten van het cameratoezicht zich in de loop van tijd kunnen stabiliseren. Het is immers niet realistisch om te veronderstellen dat het aantal incidenten en aangiften ieder jaar significant zal afnemen of dat er ieder jaar meer verdachten aangehouden zullen worden en/of dat het veiligheidsgevoel jaarlijks zal toenemen. Anders gezegd, er is een "plafond" in de te bereiken effecten. En als die situatie bereikt is zal er weinig verbetering meer te realiseren zijn. Uit deze evaluatie komt naar voren dat voor wat betreft de beoogde afname van het aantal geweldsincidenten het "plafond" bijna bereikt blijkt te zijn. Het aantal geweldsincidenten en aangiften in het uitgaansgebied is nog wel dalende, maar een vergelijkbare afname deed zich ook voor in de stad als geheel. Niettemin betekent de voorzichtige conclusie dat "het plafond" bijna bereikt is niet dat het cameratoezicht gestopt kan worden. Want dan zal naar verwachting het aantal geweldsincidenten weer snel kunnen stijgen, maar wordt ook geheel voorbij gegaan aan de niet minder belangrijke doelstellingen als verbetering van het oplossen van strafbare feiten en het voorkomen dat politie en hulpverleners belemmerd worden in hun taken. Daarnaast is het cameratoezicht al vele jaren voor de politie een onmisbaar hulpmiddel bij het toezicht in het uitgaansgebied en de ondersteuning en aansturing van de dienstdoende politiemensen in het uitgaansgebied.

Samenvattend kan uit het voorgaande geconcludeerd worden dat met toepassing van het cameratoezicht in het uitgaansgebied de doelstellingen zoals die zijn vastgelegd in de Verordening cameratoezicht worden gerealiseerd. Daarom is er alle reden de toepassing van het cameratoezicht de komende jaren te continueren.

Evaluatie Agressiedetectie

Achtergrond agressiedetectie

Agressiedetectie is een systeem wat gekoppeld is aan het bestaande cameratoezichtssysteem. Door middel van geluidsmicrofoons worden geluidsfrequenties van personen die zich in angst- of panieksituaties bevinden, onderscheiden van normaal stemgebruik. Het koppelen van agressiedetectie (geluidsmicrofoons) aan het reeds bestaande cameratoezichtssysteem zou er ook voor kunnen zorgen dat de politie in een zo vroeg mogelijk stadium notie krijgt van geweldsincidenten in de binnenstad. Tenslotte zou het agressiedetectiesysteem het mogelijk maken incidenten te detecteren buiten de vaste uitkijkuren (do, vrij, za van 22:00- 07:00) om.

In 2005 is gedurende drie maanden geëxperimenteerd met het agressiedetectiesysteem. De ervaringen waren zodanig dat in 2006 besloten is tot structurele toepassing.

Resultaten

In 2007 toen het systeem volledig ingeregeld was, heeft een eerste evaluatie plaatsgevonden. Daaruit bleek dat het systeem nog onvoldoende toegevoegde waarde had. Het systeem bleek zowel agressiegerelateerde geluiden, als geluiden die niets met agressie te maken hebben te detecteren, in slechts één van de vier gevallen was sprake van een terechte melding. Er werd een plan van aanpak opgesteld om de noodzakelijke verbeteringen door te voeren.

Eind 2008 blijkt het systeem nog steeds niet optimaal te functioneren. Er werd nog steeds onvoldoende onderscheid gemaakt tussen normaal (stem)geluid en geluiden die gekoppeld kunnen worden aan agressie en of angst. Bovendien werden niet agressiegerelateerde geluiden nog steeds onvoldoende gefilterd uit het systeem.

De leverancier van het systeem gaf te kennen dat het systeem inmiddels deels verouderd was en dat de door de gemeente gewenste resultaatverbetering alleen behaald zou kunnen worden indien er nieuwe investeringen gepleegd zouden worden.

Zowel bij de politie als de gemeente bestond echter weinig vertrouwen meer in het systeem, alsmede in de haalbaarheid van de gewenste/noodzakelijke verbeteringen.

Daarom is besloten geen verder investeringen meer te plegen in het systeem en te stoppen met de toepassing van het agressiedetectiesysteem.